

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

•V edini je moč.

•EDINOST• izhaja 2 krat na teden vsako sredo in saboto o poludne. Cena za ves leto je 6 gl., za polu leta 3 gl., za četrt leta 1 gl. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravištvu in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročnice, reklamacije in inserate prejema Opravištvo •vía Zonta 5.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu •vía Terreste• •Nuova Tipografia•; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznana in poslanice) se zaračunijo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Kmet in davki.

Občna je pritožba, da so davki previsaoki, kmetu neznosni. Teško ubogi trpin plačuje svoje davke; ako ga pa še kako leto zadene božja šiba, ne more jih tisto leto plačati.

Naravno je torej, da potrebuje olajšav pri izterjevanju davkov. — Zbog tega pa je treba, da so uradniki, kateri imajo posle z ubogim kmetom, možje, ki storé sicer svojo dolžnost nasproti državi, a tako, da kmeta ne preganjajo, da so mu pa nekako dobri svetovalci in prijatelji; v njih ne sme kmet videti svojih zatiralcev in sovražnikov, ampak kmet mora biti prepričan, da uradniki morajo sicer storiti svojo dolžnost, da morajo izterjavati davke in pristojbine; a da kder vidijo, da ne gre zdaj, da pojde kesneje, ne delajo njemu nepotrebnih sitnosti in troškov. S kratka: c. k. uradnik mora biti s kmetom prijazen, dobrohoten; a ne osoren in fiskalno trd. — To terja od njega tudi korist države same, katera mora skrbeti, da kmet, kolikor mogoče lahko plača, ter da mu davki ne postanejo uzrok propada, kajti državna previdnost ali modrost obstoji gotovo le v tem, da na tak način pospešuje občni blagostan, da postanejo posestniki, obrtniki, trgovci, sploh vsi produktivni stanovi tudi popolnoma zmožni za nositev bremen, katera jim naklada država, in klor hoče vedno jemati iz ene posede, mora po drugej poti tudi dodajati. V tem obstaje vsa modrost dobrega državnega gospodarstva, kakor smo to uže nekaterikrat poudarjali. Pri vsem tem pa se šestokrat sliši, da nekatere davkarije preostro terjajo davščine od kmetov in da pri tem čisto nič ne gledajo, ako tudi kmetu napravijo z rubežnimi koraki po dvakrat toliko troškov, nego je imel plačati na davkih.

Deželni in državni poslanci, posebno Primorski, so se uže večkrat v sejah pritoževali zoper kruto izterjevanje davkov, vlada je tudi večkrat zagotovila, da se hoče ozirati na opravilene pritožbe davkoplačevalcev, in nadejati se je, da se vendar enkrat pride v okom prizadevanju nekaterih gospodov, ki so preostri le iz takozvanega »Uebereifer« in kmetu delajo neprilike le zato, da si pridobé dobro menenje viših gospodov.

Tako počenjanje ni vestno in državi neposredno veliko škoduje, zatorej so včasih pohvale nezasluzene.

Podlistek.

Kaznovani skopuh.

(Resnična dogodba iz velkomestnega življenja.)

Gospod Janez Komar je živel v nekem večem mestu, ter ondudaj kot učitelj otroke podučeval v različnih znanostih. Mož je bil v onih letih, v katerih postajajo vsi neoženjenci nekako svojeglavi ali celó sitni. Gotovo uvidevajo, da je zadnji čas za ženitev, a ker jih mlata dekleta več ne marajo, držé se bolj stari-kavih a petičnih žensk. Tako tudi naš gosp. učitelj. Skušal je na ta ali oni način prestopiti v zakonski stan, pisaril je na to in ono stran pisma, katera je včasih podpisal, včasih pa tudi ne, kakor je bilo bas zadržaju dotičnega lista primerneje. Vse zastonj! Nobena ga ni marala in Janez Komar je ostal samec, ter je, kakor pravijo navadno — »ploh uleke!«.

Ta nesreča razkačila ga je silno in postal je upravo neiznosljiv. Maščeval se je celó nad nevestami z nelepimi pismi, ker so mu »figo« pokazale, zato pa je postal velik sovražnik lepega spola. Mučil in trpinčil je ves svet. V šoli so se ga ball paglavci bolj od peklenščeka na ulici, pa hodili so mu znanci s pota uže sto korakov pred njim.

Ker mu je ugodna njegova služba puščala vsak dan obilo prostega časa,

Mi poznamo c. k. davkarske uradnike, ki na priliko prav prijateljsko občujejo s kmetom, svaré ga, olajšujejo mu z obroki plačevanje in se sploh poslužujejo skrajnih sredstev le tam kder vidijo, da manjka dobra volja. Tacega davkarja imamo blizu Trsta na sivem Krasu; ta mož sé strankami dobro izbaja, a c. k. erar tudi ne trpi škode, znostankov je tam gotovo manj, nego pa v nekem okraju na Vipavskem, kder so gospodje bolj strogi in nepreprosljivi.

Mi smo dobili mnogo pritožeb iz onega okraja; a da ne postanemo dolgočasni, da pa pri vsem tem podamo občinstvu živo sliko, objaviti hočemo samo ta-le slučaj:

Posestnik F. gre v oktobru 1883 v davkarijo in naznani nekemu g. uradniku, da hoče plačati 146 gl. po predpisu št. 534 od l. 1881, a gosp. uradnik ga zavrne, da mu davkoplačevalec nema ukazati, na kak račun naj on vknjiži svoto, da on najprej s tem zneskom pobota rubežne troške, in kar ostane, še le zapiše na račun davščine; ako pa ne plača v treh dneh tudi še vsega družega davka, kolikor ga je dolžau. rubežno ga izterja. — Vzel je za troške 19 gl., na razne druge davščine pa ostalo, a tako, da posestnik ni mogel iz knjižice spoznati, kaj je prav za prav plačal. — Posestnik F. se je pritožil na glavarstvo. Glavarstvo mu je dovolilo obroke. Vkljub temu pa je davkarija proti njemu dalje postopala in ga rubala za ves dolžni davek, za pristojbine in troške v znesku okolo 500 gl., mej temi pa je bilo 109 gl. 47 kr. troškov obresti in odstotnih pristojbin, ki so bili popolnoma po krivem pripisani, ker je imel, kakor smo uže rekli, dovoljenje, da plača v obrokih. Ali tudi to ni veljalo, še je imel F. rubeže in troške, tako sicer, da so razni troški in preveč zaračunani zneski znašali 27%, vse davščine. Mož je prebil mej temi mnogo straha in sramote in v svojej tegoti prišel je tudi v Trst iskat pomoči. Vsa stvar pa je menda zdaj pri finančnej direkciji, kder je referent o davkovskih zadevah nek gospod, poznan kakor marljiv in vesten uradnik; zato pa se je tudi nadejati, da se F.-u zdaj vendar pravica zgodi. A kdo mu poplača skrb, žalost, potne troške, troške za rekurze, pritožbe itd. Zatorej pa poudarjamo, da bi se morali pošiljati na deželo kakor davkarji le skušeni, pametni, večji in vestni ljudje, katerim ni davkoplačevalec samo lestvica,

zbral si je Komarjev Janez malo krdelce vernih, ter ž njimi igral in nad vsakim zabavljaj, klor je imel le kaj ugleda pri ljudeh, kakor to navadno delajo znane »stare device pri kofetku«.

To pa še ni bilo dovolj dela, da bi s tem napolnil vseh 24 ur na dan. Naš Janez, misleč, da je z izpitom dobil javno potrdilo za privilegiranega učenjaka, lotil se je tudi znanostij in začel učene in neučene knjige prepisavati, ter jih svetu za svoje prodajati.

Tudi to mu je izpodletelo, kajti »sl. občinstvo« je izvedelo skoraj, na kakov način gospod Janez Komar svoje knjige izdeluje, in vsa slava, ves nimbus navidezne gloriije, vse je prošlo — »ko kafre puhli sleda«.

Komarjev Janez posvetil se je, v to-lužbo bolnej svoje duši, filozofiji in nje strokam, ter se osobito v psovanji in zabavljanji do dobrega izuril. Da za to njegovo izurjenost tudi ostali svet dozna, produciral se je javno kot beletrist (?) in kot »Ehrabschneider« und Faxenmacher«.

Tedaj ko se je bil naš profesor lotil filozofije, prišla mu je v roke drobna knjižica Nemca Rudolfa Iheringa, v kateri je ta mož z velikim naučnim aparatom pobija navado (»socialen greh«!), dajati takozvano napivnino. Ta nauka je dopala skopemu našemu Janezu neizmerno in sklenol je, dragim svojim ovcam dober izgled dajati. Odpravil je torej za svojo

po katerej se more vedno više pomikati.

Previdnost v tem obziru je višim gosposkam toliko bolj priporočljiva, kolikor bolj se napejajo moči davkoplačevalca.

Mnogi kmetje iz Primorskega so nam tudi rekli, da bi morali tudi poslanci še resnejše in odločnejše povzdigovati svoj glas v takih važnih zadevah in da bi morali tudi slovenski listi pečati se ozbiljno s tem prašanjem. Mi smo denes le v kratkih potezah pokazali to rano na životu našega naroda, upamo, da uže to nekaj pomaga.

V obrambo.

(Dalje.)

Vsak mislec je uže lahko zapazil, da »Narodov« podlistkar čedalje bolj besni, in čuditi se je le, da »Narodov« uradnik, ki prebiva v steklenej hiši, dopušča, da se toliko kamenja luča iz te nevarnosti izpostavljené hiše. Stvar je čedalje bolj osobna in smijati se moramo, ko ti gospodje pišejo o revolversej žurnalistiki.

Kaj posebno znači revolversko žurnalistiko? — Menimo, da v prvi vrsti to, da kak list prevzame nalogo, uničevati katerega in ne gleda na sredstva, katera mu pri tem služijo. To dela »Narodov« podlistkar. On priporoča dopisnikom listov, da bi se podpisovali pod svoje izdelke; bomo videli, ali ima on poguma zadosti, da vse to podpiše, kar se je upal našemu listu očitati. — On bi moral to storiti, in ako je tudi uradnik; pošten mož se nebojijavnosti; le »slepote« se skrivajo pod anonimnost. — Mi menimo, da mu vlada ne zameri, posebno tržaška ne, ako prepri in škandal tira do skrajnosti, saj Slovencem take stvari iz srca privošči.

Ali mož pod večkrat poudarjeno »ovadištvo« skriva lastno »figamostvo«, njega posebno to tare, da ne sme soditi, kakor kak nedotakljiv sodnik. — Da je nevarno, ako kak uradnik podpiše kak spis, v katerem se poteza za občno dobro, kakor to daje zastopiti ljudem »Narodov« podlistkar, to je le pretveza; nevarno pa je za vsacega človeka, uradnika ali zasebnika, ako piše neresnico in se poniža do obrekovalca. Mi bomo v tem obziru vse drugače postopali, bomo imenovali vsako stvar pri pravem imenu, potem pa svojo stvar tudi podpisali. — Podlistkarju se čudno zdi, ako ga zasledujejo; ako bi to veljalo, potem bi ne bil

osobo to slabo navado; da pa vidi, koliko si s tem v jednem letu prihrani, spravjal je one krajcarje v poseben »šparovec«. Kadar ga je pekla vest, da je iz pozabljivosti pojel en »zolečtangl« več, premišljeval je vedno, kako bi ta trošek pri čevljih ali hlačah prihranil.

Ko je bilo pa novo leto prišlo in je naš Janez preštel novce, ki jih je bil v šparovec deval, prepričan se je z veliko radostjo, da samo še en forint manjka in lepa okrogla svotica bi zapisana bila v njega hranilnično knjižico. Sklenol je, — da ne dá tega forinta iz svojega žepa — ustaviti novoletno darilo natakarkju, ter preseliti se v drugo krčmo. Pridržal si je na tak način svoj forint in se ognol slabej potrežbi.

Tako je uganjal več let, dokler mu tudi to ni izpodletelo.

Na novega leta dan 18. leta preselil se je bil naš profesor zopet v drugo gostilno, ter v starej svoje krčmi, kder je nekateri »zolečtangl« hlastno pojel, svoje novoletno darilo dolžan ostal.

V novej krčmi pozdravi krčmar novega gosta jako ponižno in dolgo časa ni Komarjevemu Janezu obed tako v tók šel, nego danes, ko mu je prijetna misel po glavi hotila: »forint sem prihranil!«

Po dovršenem obedu vsklíkne Janez jako osornim glasom: »plačati!« Z osornim glasom je hotel namreč natakarkju nazna-

noben človek več gotov pred njegovimi zavratnimi napadi v listih, pred njegovimi atentati v nepodpisanih pismih, pred njegovim grdim jezikom. — Potrebno, silno potrebno je celó, da se tak zavratni napadnik svetu odkrije, da se ga zna svet vsaj varovati. Pravijo, da s takimi ljudmi je treba sicer malo občevati, ali kolikor mogoče prijazno; to navado imajo mnogi previdni ljudje; mi smo opustili to previdnost in zato ga imamo na vratu. — To so v obče opazke na filozofiranje »Narodovega« podlistkarja. — Bolj podrodno bomo te stvari reševali na drugem mestu. Pojdimo rajše k stvari; »Narodov« podlistkar nam očita te-le pregrebe:

1. Da smo prvič z vsemi slovenskimi listi v prepriju; da sploh sejemjo prepri.

2. Da se močno ponašamo z inserati, in ko pride v tej zadevi govor na inserat necega Hutterja, piše od besede do besede to-le:

»Vse to je storilo uredništvo za denar, za ljubi kruhek, ter nikoli ni vprašalo po razlogih onih grdih in neopravičenih napadov na slovenske državne poslance itd.« Še kesneje pa se čita v podlistku: »Slovensci bi z nova zvedeli in strmeli, kako nevestne reklame se po listih delajo za denar.« To vse so besede, s katerimi se uredništvu našega lista očita, da je delalo nevestno reklamo za denar, da je torej podkupljivo itd.

3. Da smo sploh podkupljivi in odvisni od tržaške vlade.

4. Da v svojej jezi okolo sebe mahamo, da smo neuki; da ne znamo pisati, in še več enakih psov.

5. Da je »Edinost« očitno potrdila, da je ostali denar od Lavričevega spominka na visokej obresti naložen pri nekej svetovnej firmi itd.

To so glavne točke, na katere nam je odgovarjati, ne brigaje se za še druge razne neslane, a surove psovke, katere je možakar nakopičil mej tem, ko je drugim očital surovost. Naša stvar je zdaj, da zavrnemo vse to skrunjenje naše česti in da dokažemo, da se je »Narod« ponižal za orodje nizkega obrekovalca in nevarne osebe, in ker je »Narod« moralno odgovoren tudi za vso sodrgo, katero je njegov podlistkar zalučal v nas, bodemo tako prosti, da bomo nekoliko preiskovali njega doslednost, in poštenost sedanjega njegovega urednika in še kacega drugega »permojduš-prvaka«. Mislimo, da nam slavno občinstvo tega ne zameri, ako jemlje v obzir, da smo žaljeni na

niti, da od njega ne bode dobival nikakove napivine.

Ali — Komarjevemu Janezu se je skoraj kri strdila, ko zapazi točaja, ki se mu je z ljubeznjivim smehljajem in mnogimi ponižnimi pokloni bližal.

»Preponižni sem sluga, veleučeni gospod«, ogovori točaj Komarjevoga Janezaj: »kakor z velikim veseljem vidim, premenili ste Vi, kakor jaz, svojo dosedanjo krčmo, kder sem imel vse minolo leto čast, Vam streči. K denšnjemu začetku novega leta Vam pa, visokospoštovani gospod profesor, izrekam presrečno svoje čestitanje, želeč, da Vas Vsemogoči ohrani še mnogo let tako čilega, zdravega in radodarnega.«

Komarjev Janez je bil v velikej zadregi; da ni bilo toliko gostov, odpravil bi bil uže točaja na kakov način, tako mu pa ni nič drugega preostajalo, nego dati navadno novoletno darilo, za katero je bil uže toliko točajev »ofehal«.

Ne oziraje se na ljubeznjivo-hudobno smehljanje točajev niti na zbadljive besede navzočih gostov, odšel je Komarjev Janez krvavečim srcem iz gostilne, in sklenol, tudi ko bi ga še kdaj taka nesreča zadela, — prihraniti si vsakako svoj forint. Plemenit človek ostane plemenit v vseh slučajih življenja!

Dr. M.

časti, da se sploh dela na uničenje našega započeta in ako je gospodom od »Naroda« dovoljeno, da streljajo na nas, da je tudi opravičeno, da jim mi vsaj nekoliko potipljemo na žilico.

(Dalje prihodnjič).

Politični pregled.

Cesar je imenoval barona Gunduliča, poslanca dalmatinskega deželnege zbora, za uda gosposke zbornice.

V seji 24. t. m. so se izročile zadnje podane vladne predloge dotičnim odsekom in predloga glede predrugečbe davka na žganje posebnemu odseku.

Potem je prišlo na vrsto odsekovo poročilo Wurbrandovega predloga. Poročevalac odsekove večine, Matejski, je predlagal, naj se prestopi na dnevni red. Poslanec Sturm pa je zagovarjal predlog manjšine. Govornik sicer pripoznava zmernost predloga večine in pravi, da predlog manjšine ni toliko v interesu nemškega ljudstva, kolikor avstrijske države. Za generalno debato se je vpisalo 14 govornikov proti odsekovemu predlogu, 18 pa zanj. Zoper predlog sta govorila Tomas-zuk in Lienbacher, zadnji je rekel, da se podvrže le tacemu predlogu, ki ne taji državnega jezika. Za odsekov predlog sta govorila prof. Hohenwart in Grocholski. Zadnji je v temeljeval predlog, naj se prestopi na dnevni red, poudarjal, da državni zbor ni poklican, da bi sklenil tak zakon, in da se veljava nemškega jezika v vseh razdelkih državne uprave, kolikor to zahteva celokupnost države, od nobene strani ni spodbijala in da je zamajena s tem, da jo vsi avstrijski narodi pripoznavajo.

V poslanski zbornici je vlada 22. t. m. predložila zakonski načrt o amortizaciji stavbenih stroškov za prometne naprave v tržaški luki in zakon glede državnega pripomočka k stroškom za vredbo Drave na Koroškem. Potem je pravosodni minister odgovoril na Rechbauerjevo interpelacijo in rekel, da disciplinarna preiskava zoper sodnjega pristava Rothschedla ni razodela nobenega kaznjivega dejanja, vendar je minister od tega uradnika, ker uraduje mej večinom slovenskimi prebivalci, zahteval, naj se odpove načelništvu »Schulvereina«. Minister bi lahko bil premeštil tega uradnika, a delal je prizanesljivo. — Steudelov predlog, naj se promene določbe o pokopovanju mrtličev na Dunaji, izročil se je posebnemu odseku, Richterjev predlog pa, naj se predrugečbi eksekutivno postopanje, odseku za pravosodje. Nazadnje je vlada predložila zakonske načrte o podržavljenju Franc-Jozefove, Rudolfove in predarelske železnice.

Ogerski minister Tissa je 22. t. m. prišel na Dunaj in dolgo govoril s cesarjem, potem pa tudi z grofom Kalnokijem.

Ruski minister Giers je 22. t. m. odpotoval z Dunaja v Peterburg.

Cesar je ministra Tiszo 23. t. m. zopet sprejel; čuje se da so bili razgovori o hrvaških zadevah.

V ogerski poslanski zbornici je Irany predlagal, naj se dovoli verska svoboda; naučni minister Trefort je 23. t. m. na to odgovoril, da se temu predlogu mora protiviti, ker je ljudsko menenje temu nasprotno. In pri tem ne gre za svobodo vesti, ampak Irany zahteva, naj ima vsak pravico, versko zadrugo ustanoviti; taka svoboda pa bi raztrgala ogersko državo; ruski nihilisti i nemški socialisti bi poplavili deželo in svoje nauke na javnej cesti učili. Ogerska država take skušnje ne bi prebila. On bo tedaj tacemu predlogu ne le kakor minister, temuč tudi kakor poslanec, vedno nasprotoval. Iranyjev predlog je bil potem zavrnjen.

Vnanje dežele.

Albanske čete so pridle na črnogorsko zemljo, vojni minister Plamenac je vsled tega poslal tri bataljone vojakov z Reke v Podgorico.

Iz Ipeka se poroča, da so Škipetari vsi v orožju in čakajo le še svojih poveljnikov, da se pomakno na črnogorsko

mejo ter ustavijo Črnogorcem, ako bi hoteli zesesti gusinski okraj.

Iz Peterburga se poroča, da ni res, da bi ruska vlada bila zabranila naseljevanje avstrijskih judov v ruskih deželah, ali od njih zahtevala, da si morajo pridobiti rusko državljanstvo.

V italijanski poslanski zbornici je 22. t. m. interpelliral Bernini glede ribarjenja v jadranskem morju in umora ribiča Padovanija v Splitu. Minister si je pridržal, da določi čas, kedaj odgovori na to interpelacijo.

V italijanski poslanski zbornici je minister Mancini 23. t. m. odgovoril na Berninijevo interpelacijo glede ribarjenja na avstrijski obali ter rekel, da dotične obravnave z avstrijsko vlado še niso končane; on bo skrbel, da se k malu izvrše in poteni sklepe naznani. Glede umorjenega kjoškega ribiča je odgovoril, da je italijanskega konzularnega opravnika v Splitu takoj iz službe odstavil ter vsled navskrižnih poročil poslal v Split posebnega poslanca, da to stvar preišče in o njej poroči; minister je na Berninijevo zahtevanje zagotovil, da na interpelacijo 2. februarja natančneje odgovori.

Na Italijanskem so prodali vsa cerkvena posestva; vlada je zanje skupila 800 milijonov lir.

Dopisi.

Iz Gorice, 21. januarja.

(»Sloga«. — Razna društva na Goriškem. — Predpustne zabave.) Politično in narodna društva na Goriškem vrlo dobro napredujejo. Politično društvo »Sloga« je imelo 17. januarja svoj občni zbor, katerega se je udeležilo nad 40 odličnih in kmetskih narodnjakov. Sprejele so se 3 jako važne peticije in drugi razni nasveti. Prva peticija je za uvedenje deželnege kulturnega sveta za Goriško. Druga v narčtu za vravnanje in razširjenje koroške ceste ob Soči. Tretja peticija za državno podporo otročjega vrta v Gorici. Vse te peticije so bile enoglasno sprejete in so se izročile državnemu poslancu, dr. Tonkiju, da jih izroči državnemu zboru. Sprejeli so se tudi nekateri manj važni nasveti. Na to je bila volitev predsednika in je bil z vsklikom zopet izvoljen g. dr. Tonkil.

V odbor so bili izvoljeni tudi skoraj vsi prejšnji odborniki, razen čast. g. dr. Mašera, ki se je odborništvu odpovedal, in bil je mesto njega izvoljen čast. gosp. Ant. Čibič. Na to je bil s trikratnim »živijo«-klicem na Njegovo Veličanstvo zbor zaključen.

Goriška čitalnica ima zdaj predpustom vsako drugo soboto veselice s plesom, ki so dobro obiskovane in živahne. — Solkanska čitalnica bode imela 3. februarja veselico s petjem, srečkanjem in plesom. — Bralno društvo na Gradiščih bode imelo dne 2. februarja svojo prvo besedo s petjem, igro, deklamacijami in plesom. — Katoliško bralno društvo v S. Florjanu bode imelo tudi 2. februarja svojo prvo besedo s petjem in igro.

Šempasko bralno društvo ima tudi pogostoma domače zabave s petjem in podučljivimi govori. — Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici tudi ne zaostane. Ono napravi 9. februarja svojo pustno veselico s plesom. Ta dan nastopi na oder v prvič njegov pevski zbor, nad 20 pevcev in pevkinj. Pri veselici, kakor tudi pri plesu, bode sviral vojaški orkester, 24 mož.

Deputacija petih odbornikov podpornega društva je v nedeljo, 29. t. m. izročila knezu vrhovnemu škofu, preč. gosp. Alojziju dr. Zornu, častni diplom kod svojemu prvemu častnemu udu. Knez vrhovni škof se je deputaciji srčno zahvalil in rekel, da se mu to društvo močno dopada, in da ima veliko zaupanje vanje in da bode zanje molil in ga pri boljših okoliščinah tudi materijalno podpiral.

Iz Celja, 24. jan.

Zopet se je jasna zvezda na slovanškem obnehu utrnila, blagega moža, iz glednega duhovnika, iskrenega rodoljuba, prčestitega gospoda Antona Žuza, zlatomašnika, staroste lavantinske duhovščine, čast. korarja, knezo-škofijskega konzistorijalnega svetovalca, viteza Fran-Jozefovega reda, dekana in nadžupnika v Laškem trgu, ni več. — knji Vsegamogočni ga je — po desetdnevni bolezni — 18. t. m. ob pol tretje uri popoldne k sebi poklical.

Rajni prečast. gosp. Anton Žuza se je 8. januarja 1800 v Zavcu rodil, ter visoko starost, 84 let in 10 dni učakal. V mašnika je bil 24. septembra l. 1822

posvečen in je toraj 62 let Gospodu služil. 54 let je bil župnik, 46 let dejanski dekan in v Laškem trgu za nadžupnika od 10. decembra 1846. toraj polnih 37 let. Koliko čast je rajni prečast. gosp. kanonik pri ljudeh užival, pričal je njegov sijajni sprevoil v nedeljo, 20. t. m., ob 3. uri popoldne, kakoršnega še Laški trg ni videl, kajti okolo 8000 ljudi in 46 duhovnikov je preblagemu rajncemu poslednjo čast skazalo. Prečast. gosp. kanonik Fr. Kosar mu je izvrstno nagrobno govoril in prečast. gosp. zlatomašnik Juri Matjašič, dekan lavantinskega stolnega kapitola iz Maribora, je sprevoil vodil. 37 krasnih vencev je rakev dičilo, in mej njimi se je venec celjskih dijakov, ki je na trobojnih trakih napis imel: »Svojemu nepozabljenemu očetu, celjski narodni dijak«, skoraj najbolje odlikoval.

46 let je bil rajni prečast. gosp. dejanski dekan, 46 mašnikov mu je posodilo poslednjo pot; 37 let je bil Laški nadžupnik in 37 vencev so mu blage roke v hvaležen spomin podarile. Nam vsem pa, ki smo rajncega možki značaj in plemenito srce poznali, ostane v vednem spominu. Naj mirno v Gospodu počiva, — dokler se zopet vidimo.

Domače in razne vesti.

Prežalostna vest nam je došla včeraj po brzoglavu iz Ljubljane; kmalu po šestih zjutraj preminol je milostljivi

knez in škof

Dr. Jan. Zl. Pogačar.

Akoprav se je po zadnjih poročilih o njegovi bolezni bilo najhujšega bati, bode vendar glas o smrti velespoštovanega višjega pastirja srce vsakemu Slovincu presunil. Kajti rajnik je bil izgleden v vsakem oziru kakor človek, kakor duhovnik in kakor rodoljub. obilne so njegove zasluge za naš narod. Večen mu spomin! Dosegel je starost 73 let. Škof je bil od leta 1875. Slovesni pogrebse bode vršil v ponedeljek zjutraj.

Potrjenje. Ministerstvo je potrdilo volitev Karola bar. pl. Reinelt predsednikom in Ivana Vučetiča pl. Bielec podpredsednikom trgovske in obrtnijske zbornice v Trstu za leto 1884.

Novice iz tržaške škofije. Milostljivi škof Janez je imenoval prostnodalni izpraševalcem te le gospode: Velečestni g. Franc Uzman, kanonik, V. č. g. Ferd. Stavadaher, častni kanonik, V. č. g. Karol Fabris, župnik pri sv. Jakopu, V. č. g. Jan. Legat, c. k. profesor. — Dalje škofijskim šolskim nadzornikom: V. č. g. Ferd. Stavadaher, za trgovsko in navtično akademijo, V. č. gg. Franc Černe, Miha Debelak, Karol Fabris, Janez Koman in Andrej Šterk za razne privatne šole v Trstu. V. č. g. Simon Matejčič, župnik v Starem Pazinu je postavljen začasnim oskrbnikom mestne župnije v Pazinu. V stalni pokoj je stopil č. g. Angelo Marsich, kaplan v Trstu. — V bogoslovje v Gorici je sprejet g. Jož Benkovič. Razpisane so — do 15. febr. — župnije: Pazin, Kastva in Kurbune.

Za dijaško semenišče v Trstu se je nabralo od 15. novembra m. l. do 11. januarja, 1454 gld. 9 kr. Od te svote je 815 gld. 69 kr. darov, 638 gld. 40 kr. pa raznih drugih dohodkov.

Mestni zbor. V četrtek zvečer so se sešli prvokrat letos naši mestni očetje v tajnej seji. Na dnevnem redu ni bilo nič posebnega. Nekoliko novih imenovanj, remuneracij uradnikom, učiteljicam in bašta.

Vrednostna pisma. Na c. k. pošti v Trstu leži več pisem z denarji še iz prvega tečaja minolega leta — tudi več pisem z važnimi listinami se tam nahaja. Pošiljatelji imenovanih pisem, potem ko dokažejo, da so njih lastnina, morejo jih dobiti pri poštnem in brzoglavnem vodstvu. Za to je čas tri mesece.

Dohod. Došla je v Trst v petek kneginja Milena iz Črnogore in odpotovala v Pariz k hčeri omoženej Karadjordjevič, ki je neki hudo zbolela.

Štipendije zaklada škofa Dobriče. Početkom drugega tečaja šolskega leta 1883-84 se imajo tri štipendije imenovanega zaklada od 112 gld. letnih podeliti. Vsled želje pokojnega morejo te uživati sorodniki, najprej bližnji za temi dalnji. V slučaju, da ni sorodnikov, podelje se štipendije drugim dijakom iz Istre, pri tem pa imajo prednost siromašni kmečki sinovi slovanške narodnosti. Pravica podeljevanja pripada c. k. namestništvu v Trstu. Prosilci morajo vložiti svoje dokumentovane molbenice potem predpostavljene gimnazijalskih

vodstev v prvih dveh tednih drugega šolskega tečaja.

Pokončevanje gosenične zalege. Kakor običajno, tudi letos je magistrat razposlal dotična oznanila po okolici, govoreča in zapovedujoča, da se pokončujejo gosenične zalege, katerih nekatera sadna drevesa kar mrgole. Tudi mi vabimo naše seljake, da zatirajo škodljivo zalego — i čim preje tem bolje, osobito zdaj je zato primeren čas, ko ni drugih poslov v izobilju. Okoličani so Slovenci, dakle magistrat bi moral takova oznanila razpošiljati v slov. jeziku tiskana. Da naši ne umejo vlaščine uže iz tega je razvidno, da imenovana oznanila ostajajo le »mrtvo slovo«.

Tržaški Sokol priredi denes zvečer veliki ples v salonu pri »Zelenem hribu« (Monte verde). Ta ples bode kaj posebnega. 16. parov bode plesalo »kolo« v raznih slovanških oblekah (Hrvatice, Poljakinje, Čehinje, R skinje, Slovenske Kranjice in okoličanke. Godba bo te sviralala po profesorju Eisenhut-u zloženo hinno tržaškega Sokola. Začne se ob 9. uri zvečer in vdeležiti se ga smejo le tisti, ki imajo vabilnice, ki se dobirajo pri g. Klemencu via S. Antonio Nuovo, 1. in g. Valenciu, via Nuova št. 39.

Statistika v Barkovljah. Porok je bilo v prošlem 1883 letu: 19 parov. Rojenih je bilo: 65 in sicer: moških 32, ženskih 33; 11 manj nego v 1882. letu. Umrlo jih je 36, in sicer moških: 16. ženskih: 20; 7 manj nego 1882. leta.

Tržaške novice. Nesreča. V sredo predpoludne je kočijaž, št. 49 vozil po trgu »della Zonta«, ne ve se kako, konju se spodrsne in pade tako nesrečno, da si je zlomil jedno prednjih nog. Ponesrečenega konja je ubogi kočijaž moral izročiti konjederu. Ubogi mož je prišel ob vse, pet otročičev ima in ženo, koje vse je preživljal s prepeljevanjem ljudi. Zdaj pa mu je nesreča pokončala poslednjo nado. Govorilo se je, da tudi kočijaži si bodo ustanovili posebno podporno društvo, da si bodo pomagali, ko jih bode nezgoda obiskala. Ali kaj se ne govorič v Trstu! Mi vemo, da kočijažev je dobra polovica Slovencev, ali bi ne bilo dobro in koristno, da bi pristopili, kot udje k slovenskemu podpornemu društvu v Trstu? To društvo ima svojo društveno založnico, kder ud zamore dospeti do necega kapitala v malih letih, ali pa si zamore izposoditi z malimi obrestmi kapitalček, ki mu v prvih slučajih zelo pomore, ko ga nesreča dohiti. Kočijaži premislite in preudarite!

Samomor. V petek v jutro so našli v nekeje kampanji v Spodnji Čarbolji močnega, dozdevno 28 letnega mladeniča, čedno oblečenega, ki se je usmrtil z olovko iz revolverja. Truplo so prenesli v mrtvašnico k sv. Justu. Kdo je ta, ne ve se.

Tatvine in policajske. — Ponarejalca. Kakor je uže znano po našem i drugih časnikih, cirkulirali so v Trstu nedavno ponarejeni goldinarji, dvajsetice itd., ta ponarejeni denar je bil sestavljen iz zmesi: cin z svincem. Kdo je fabrikant ove zmesi, znalo se ni — le policija je stvar potajno preiskovala. Gospod Tic, ki je izvrsten policist, slednjč je zagonetko rešil. Ustavil je ponarejalca na domu z materjo vred in ta je rudotopilec Jožef Cotič iz Dornberga, bivajoč v ulici »Molin a vapore« br. 2. Pri njem na domu so i opredelili orodje, kojega se je posluževal pri delu. — Ugraden vozček. Necemu mirodilničarju v »Corsia Stadion« so odpeljali tatovi dvokolesni vozček vreden 18 gld. — V četrtek v jutro so trije dozdevno težaki kradli iz žakljev raz voza pred magazinom S. A. v ulici »della Zonta« kavo. Straže so jih zapa-zile, a tatje njih in hajd v beg. Eden tatov pa je bil s kavo preobložen in vrže od sebe sukno, v katerej so našli 12 kilogramov kave. Tatje so ušli. — Nek težak od »rive« je odnesel ubogeje kmetici, ki je došla parnikom v Trst iz Istre, pletenico sadja vrednega do 15. gld.

Kaj je novega v okolici in v mestu? Nekoji klanci, kolovozi in nekoje nove ceste potrebujejo plinovitih ali petrolnatih svetilnic. Takovih najmanje razsvitljenih hodnikov se največ nahaja v Rojanu, na Greti in v Škorklji. Ljudstvo zeva po svetlobi, a slavni magistrat ga pita s temo. Nekateri rojanski in drugi klanci so tako nesnažni in smradljivi, da je groza. Ni ga, pravijo, ki bi prišel v okom temu zlu! Župan ni za rabo, tarnajo, zakaj li on ne poroča magistratu o stanju cest, poti itd., da potem ukrene v njih popravo. Dragi moji, magistrat ne more, ker smo na suhem. — »čista«. »perletta« bi dejal »Sandro«. Pravijo, kakor sem kupil, tako prodam, da je kupil prostor v novem lazaretu nek goriški bogatin, da na tem zgradi veliko tovarno na paro. Mogoče, ali dokler ne vidimo, ne verujemo. Tudi na Buchlerjevem prostoru, pravili so, da bodo gradili kasarne, tovarne i kaj vemo še vse. Do zdaj so postavili pod streho par »kozolcev« — jako malo jajc po tolikem kokodakanju. Dovolj

je nam, da se le projekti vrše za projekti in s tem brezposelnost ljudstvo za nos vodi, da *šeroneva* bi dejal kraševac od lakoti. V Rojanskej šoli zidajo, prezidavajo itd. a to delo se uže vrši dolgo časa, in kakor mi menimo podučevanju ne more koristiti. — Pravi, se ve da drugi, da je nek rojanski slovenski krčmar razstrgal slovenski plakat. To je pregrdo, dandenes niti naši sovražniki enacega ne delajo, — ako je to res, sram naj ga bode! — Sentivanški pevci so hoteli »Poslanca« prijaviti v »Cittadinu« proti notici v »Edinosti«. Nič manje! Ali na svetovanje necega rodoljuba so odstopili od svoje namere. Bolje tako — ako ne, druga smota, hujša bi bila nego prva. Svoji k svojim. — Rojanski mladenci mislijo napraviti v kratkem veselico s primerno igro. Ta se bode vršila neki v poslopiju stare rojanske čitalnice. Mi bi radi videli, da bi ta zopet oživela, ter domačine zabavala. Tako bi imeli svoje ognjišče. — Novo pevsko društvo se snuje v Trstu, to se ve da slovensko. Imeli so uže nekoje pogovore v krčmi »Alla bandiera slovena« v ulici »Commerciale« po domače na starej cesti. Tem je bil nazoč i g. Tence. Tudi »Sokolahi« si mislijo napraviti svoj pevski zbor. Ti zadnji, da premagajo le nekoliko opovir, pa je pevski zbor gotov. Vidite, da Slovenci v Trstu napredujejo vsestransko. To je za nas, ki smo domačini dokaj veselo znamenje — le nekatere slovenske tujce, ki so včeraj prekorčili openski vrh, to nenavadno gibanje Slovencev v Trstu v oči kolje. — Na mestu zamrlega Zempireka je nastal, a le začasno, g. Bušič, domačin, bivši dozdnaj »cenzore«. Mi želimo, da bi ostal; — mož je učen in olikan, a vrhu tega naše gore list. — Z ometom pri cerkvi sv. Antona novega bodo, hvala Bogu, k malu pri kraju. Skrajni čas je bil, da se gospoda od povzetja podviza. Stopnice pred vhomom v tempelj so premenili, a naš nekdanji profesor geometričnega risanja bi rekel — ne poznamo proporcij, delamo na očesno punčico. Dandenes se le malo gleda na proporcije in slog, le da je — pa je dobro. »Piccolo« zagovarja stare težake. To je dobro! Do zdaj je zvana liberalna tiskovina tržaška le prerada prezirala ubožega težaka težje in govorila v korist milijonarjev. E. C. doganski raztežak, pravi, da morajo tržaški težaki postati iz dosedanjih izbornih meščanov in poštenih težakov v kratkem »lazzaroni«, če jim vlada na pomoč ne priskoči in pomaga na noge itd. Vemo, da gospod, ki je pisal v »Piccolo« zna i slovenski, dobro bi bilo, da bi on i stanje tržaških težakov, ki so večidelj slovenske krvi, opisal v katerem slov. listu. Težakov je ogromna večina, ki ne zna i ne umeje vlaščine — a tudi ostalemu slovenskemu občinstvu bi se s tem ustreglo, če se mu take razmere, ki ga zanimajo, obelodanjajo. Verujemo, da nismo govorili zaman!

Koledar in kažipot po Trstu. I. del tega za Trst novega književnega započetja je te dni prišel na svitlo in se razpošilja naročnikom, kateri so se oglasili. — Obsega 160, z naznanili 180 strani. Gradivo je tako-le razdeljeno I. Zgodovina koledarja, II. Kaj je leto, navadno, prestopno, lunino itd. III. Prestopno leto 1884. IV. Začetek leta 1884. V. Kako bo leto 1884. VI. in VII. Razna prorokovanja o letu 1884. VIII. Mrakovi leta 1884. IX. Letni časi. X. Godovinski število XI. XII. Kvatre in drugi postji. XIII. XIV. Glavni premakljivi prazniki XV. do XXIV. Razna koledarska znamenja, druga astronomična pojasnila in primerjevanje časa. XXV. Občna vremenska prorokovanja. XXVI. Deželni patroni ali godovi. XXVII. Rodopis cesarske rodbine. XXVIII. in XXIX. Drugi svetovno važni spomini. Potem je 24 strani koledarja katoliškega in pravoslavnega s primernimi vignetami. V posebnej rubriki se nahajajo narodna imena moška in ženska. V opombah pa so lunini spremeni, solnični znaki, evangelija, zgodovinski spominl in kmetovski mesečni opravki. — Po koledarju je precej vremensko prorokovanje za vsak mesec posebe, potem tablica odstotkov, tablice za kolekovanje, za preračunjenje odstotkov, poštne tarife, telegrafne tarife, Avstro-ogrski Lloyd, pregled agencij, parnikov, delalcev, Lloydove plovitve na razne kraje sveta, potem se nahajajo zbebanja drž. in drugih srečk, semnji na Primorskem, primerjajoče časoslovje od začetka sveta do leta 143 pred Kristom (drugo leto se bo nadaljevalo). S tem je sklenen koledar in na 79. strani se začne kažipot po Trstu. — Pred vsem je pregled čestite dunovščine tržaško-koperske škofije, potem pregled katolikov omenjene škofije, c. k. oblasti, svetovalstvo mesta Trsta z okolico, mestni uradi, advokatje, c. k. notarji, (tisti advokatje in notarji, ki so zmoežni slovenskoga ali hrvaškega jezika, zaznamovani so se zvezdo), tolmači in strokovnjaki pri c. k. tribunalu, policijski, finančni, poštni in vojaški uradi, — za tem so cerkve, šole, zavodi v mestu in okolici, ustanove, razna društva; zadruga in bratovščine, — pregled zdravnikov (oni, ki

znajo slovensko, oziroma hrvaško, zaznamovani so se zvezdico), pregled tržaških časnikov, gledišč. Poseben oddelek je odmerjen trgovini in obrtniji. — Pred vsem trgovska zbornica, borska, agencije za klasificiranje ladij, razna parobrodarska društva in njihovi zastopniki, južna železnica, Tramway, podjetje telefonov itd., na to so uvrščeni javni mešetarji, tovarne, obrtniki (našteti so razni obrti in poglavitni obrtniki, pri katerih smo se posebno ozirali na Slovence in Slovencev prijazne mojstre). Omeniti nam je, da so peki, krčmarji, krojači, žganjarji, prodajalci mešanega blaga skoraj sami Slovenci, prav tako trgovci s strižnim blagom. — Za temi so trgovske firme; bankirji, uvaževalci in izvaževalci na debelo, podjetniki, trgovci manufaktur na debelo, trgovci z južnim sadjem, spedičionarji, komisijonarji, lesni trgovci, (večinoma Slovenci), trgovci kinkalij, agentje, trgovci s pridelki (večinoma Slovenci), fabrikantje, trgovci strižne robe, trgovci železa, usnja, žita, vina itd. Vsak trgovec, ki je Slovan, ali ima v trgovini ljudi, ki govorijo slovensko ali hrvaško, ima pred imenom zvezdico. To je v namen, da naši ljudje vedo, kje morejo posle opravljati v domačem jeziku. — Sivar ima torej svoj pomen, in ako letos ni še vse prav popolno, gotovo se drugo leto spopolni in še natančnejše in preglednejše vredi. Kažipot je tudi zato velike važnosti, ker iz njega vidimo, da je slovenski življenj v tem trgovskem mestu močno zastopan v vseh društvenih razredih. — Koledar ima tudi 24 naznanil večinoma tržaških firm. — Oblika knjige je lepa in se priporoča na prvi pogled. I. del sam za-se stane 50 soldov in se dobiva v »Novej tiskarni«, ulica Torrente, v pisarni del. podp. društva, Corsia Stadion št. 11, naroči se lahko tudi v vseh tabakarnah, kder se prodaja »Edinost«. — V Gorici ga prodaja g. Jošt. Vuga, odpravnik »Sočee«, v Ljubljani se bode prodajal pri knjigarju g. Giontiniju, drugi kraji, kder se bode še prodajal, naznanijo se v kratkem. — V kratkem pride na svitlo tudi drugi gospodarsko beletristični del, ki bode obsegal tudi do 150 in več strani. Obseg II. dela: nova obrtniška postava, najvažnejše o poštini hranilnicah, nekaj o tržaški trgovini, o pridelovanji špargeljev se slikami, Cegnarjev životopis, »Razpotje«, novela iz tržaškega življenja. Kedor kupi oha dela, plača 50 soldov, samo en del pa stane 10 sold. Poština posebej. M. M.

Bratno društvo v Gradščici pri Gorici napravi dne 2. februarja 1884 veselico s tem-le sporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. »Mihie; pojejo domači pevci. 3. Deklamacija: »Domovini«, zložil X. deklamuje gospodičina Kotnik. 4. »Jadransko morje«; pojejo vsi pevci skupno. 5. Igra: »Dva gospoda pa jeden sluga«. 6. »Kolo«; pojejo pevci iz Pervačine. 7. Dvogovor s petjem: »Mož in žena«. 8. »Venec narodnih pesmi«; pojejo vsi pevci skupno. 9. Srečkanje treh dobitkov v šaljivej obliki. 10. Saljiv prizor: »Sam ne vé, kaj hoče«. 11. »U boja; pojejo vsi pevci skupno. Pričetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina 20 nov. Po »besedi« domača zabava s plesom.

Čitalnica v Bolcu priredil v nedeljo, dne 27. t. m. ples v dvorani gostilne »pri Pošti«, pri katerem bode sviral Kobaridska godba. Vstopnina znaša za ude 50 kr., za neude 1 gld. Vstop je dovoljen le povabljenim gostom.

Odbor. Da je bil te dni g. deželni načelnik, bar. Winkler, na Dunaji, kder se je udeležil obravnav z ogersko vlado zaradi vtelesenja Zumberga in Marindola h kranjske deželi, in da se je najbrže pri tej priliki dogovoril tudi zaradi izhajanja deželnega uradnega dnevnika v slovenskem jeziku, namesti sedanje »Laibacher Zeitung«, ki neki prične izhajati uže 1. februarja t. l. To bode lep pridobitek; ep pur si muove.

Pri cesarju so bili 24. t. m. ljubljanski župan Grasselli, dr. Poklukar, Kušar in dr. Tonkli, da so se zahvalili za odlikovanja.

— — —

Zverina Hugon Schenk. o katerega moritvah smo zadnjič poročali, izpovedal je pri preiskavi take reči, da človeka groza obhaja; namerjaval je namreč še sedem osob umoriti in poropati, potem z svojo ljubico v Ameriko pobegniti.

V dvoboju mej grofom Batthyaniem in Rosenbergom, ki je delal po pravici veliko hrupa, poročali smo v svojem času in povedali, da je zadnji prvega usmrtil. Zasad tega je bila v Temešvaru 21. t. m. javna obravnava proti Rosenbergu in ta obsojen v dveletni državni zapor. — Zdad bo pa treba, da sodnja še razsodi, čegava žena je bila Ilona Schosberger, ki se je najprej poročila z Rosenbergom, potem pa še z Batthyaniem.

Kave iz Trsta se je v letu 1883 izvozilo v notranje dežele po suhem 269.221 metr. centov, v letu 1882 pa le 164.526 metr. centov.

Opozarja se na denašnji inserat gospoda **Flipa Fromm-a.**

+
Anton Gustinčič,
trgovec

v 49. letu, umrl je denes ob 8. uri zjutraj previden se Sv. Sakramenti po kratkej, a hudej bolezni.

Žalujōča soproga Marija rojena Lucina-sinovi Ivan, Anton, Kajetan in hči Natalija, potem brata Miha in Frano, kakor tudi vsi drugi sorodniki naznanjajo to žalostno vest prijateljem in znancem rajnega.

Pogreb je bil v petek 25. t. m. ob 11 uri dop. od lastne hiše v novej luki, molo št. 2.

TRST, 23. januarja 1884.

Javna zahvala.

Podpisana družina se najtoplejše zahvaljuje vsem, ki so k zadnjemu počitku spremili posvetne ostanke njihovega rajnega soproga, oziroma očeta in brata.

Rodbina Gustinčič.

Tržno poročilo.

Kava. Prodalo se je te dni okolo 1000 vreč Rio in Santos od gld. 64 do gld. 75., 400 fardov Moka po gld. 105 do gld. 113., Java stane gld. 75 do gld. 82., Portoriceo gld. 90 do gld. 114. Ceylon plant. gld. 100 do gld. 142.

Sladkor. — Prodalo se je 8000 vreč sladkorja po gld. 26¹/₂, do gld. 29¹/₂.

Snjeje. — Pomeranče limoni gld. 2¹/₂, do gld. 5.—, rožiči gld. 5 do gld. 6¹/₂, mandlji gld. 85 do gld. 100, fige v venci gld. 14.—, opaša gld. 16 do gld. 20.—, cvebe Eleme gld. 16 do gld. 80, Sultanina gld. 20 do gld. 46.

Olje — namizno gld. 72 do gld. 88, jedilno gld. 42 do gld. 45.

Petrolje — ker manjka blaga so cene trdne in visoke; denes stane petrolje v sodih gld. 13.

Domači pridelki — popolnoma zamenarjeni; cene nespremenjene.

Zito — pšenica ruska gld. 9.10, koruza gld. 7¹/₂.

Seno — ald. 1.10 do gld. 1.60.

Borsno poročilo.

Borsa še vedno trdna, kurzi papirjev vedno viši.

Dunajska borsna
dne 25. januarja.

žnotni drž. dolg v bankovcih	79 gld. 90 kr.
žnotni drž. dolg v srebru	80 » 40 »
Zlata renta	100 » 35 »
5% avst. renta	94 » 95 »
Delnice narodne banke	848 » — »
Kreditne delnice	306 » 75 »
London 10 lir sterlin	121 » 30 »
Napoleon	9 » 62 ¹ / ₂ »
C. kr. cekini	5 » 71 »
100 državnih mark	59 » 40 »

Strašanska katastrofa
v Casamiociola

28. julija je bil švicarski fabrikant ur **Janez Demus** iz Chaux de Fonds na Ischiji zasut in je tam v 41. letu umrl. Vkljub vsem preiskavanjem postavljenega kuratorja Giacomo Bullato-ja v Napolju, ni bilo mogoče najti ne sorodnikov, ne drugih pravnih naslednikov, vsled česar je vse prenoženje zapalo državi. Pošiljatev 2463 pravih švicarskih ur in mnogo zlatenine, katero vse je bilo na poti čez Dunaj na jutrovo, morala je vsled tega obdržati 7. avgusta špediter, gospod Franc Qevauxfils, in je bila ta pošiljatev izročena podpisani komisijski hiši za zlatenino dne 15. oktobra t. l. z nakazom, da razproda vse to blago le proti temu, da dobi zanj, kar znese, voz-nina in carina, torej skoro zastoj, da se le more zapuščinska obravnava poprej izvršiti. — Vse ure so reparirane, torej izrejane na minuto, in le fasona in graviranje zlatenine je toliko stalo, kolikor se denes zahteva za vse.

350 komadov žepnih ur na cilindri iz naj-finejšega francoskega double-zlata, ali na močno posrebrnenega nikla, fino graviranih in giljoširanih, z močno pozlačeno verižico, zlata fasona, fino na minuto repariranih. Vse skupaj le gld. 4.90; iste iz pravega 13lotnega srebra po c. k. uradu za punciranje poskušene in močno pozlačene le gld. 6.50. Iste ure na cilindri iz teškega, pravega 14karatnega zlata po c. k. uradu za punciranje poskušane, poprej gld. 45, zdaj pa za smešno ceno od le gld. 16.

250 ur na sidro iz najfinejšega francoskega double-zlata, ali močno posrebrnenega nikla, fino graviranih in giljoširanih, na 15 pravih rubinov, z natančnim strojem, kazali za sekunde in krasno verižico, fino repariranih le gld. 7. — Iste ure na sidro (anker) iz teškega 13lotnega srebra, poskušanih po c. k. uradu za punciranje in močno pozlačenih le 11 gld.

200 Washingtons ih remontoir ur iz močno posrebrnega nikla ali double-zlata, navijajo se brez ključa, z mehanično pripravo za kazala ali sekunde, reguliranih na sekundo, najizvrstnejša ura sveta. Cena s krasno verižico vred le gld. 8.30.

180 srebrnih remontoir ur iz teškega 13lotnega srebra, potrjenega po c. k. uradu za punciranje, navija se brez ključa z mehanično pripravo za kazala, ploščato šipo, emalirano kazališče in s kazalom za sekunde reguliranih na minuto, najizvrstnejša ura sveta. Poprej gld. 25, zdaj za smešno ceno od le gld. 13.50.

Da vse ure gredo natančno, amčim 5 let.

217 prstanov iz pravega zlata s ponarejenimi briljanti v vseh velikostih, pravo 6 karatno zlato in v finej škatljici, komad le gld. 3.75.

184 parov uhanov iz briljantov ali gumbic, iz 6 karatnega pravega zlata s krasnimi briljanti v finej čaržunovej škatljici, par gld. 3.75.

222 parov uhanov iz pravega zlata punciranega na 6 karatov z najlepšimi koralami, se škaljico le gld. 1.50.

164 medaljonov iz francoskega double-zlata s ponarejenimi briljanti le gld. 2.50.

150 zaprta in ovratnični zaponi iz čistega 6 kar. zlata. Zlato je potrdil c. k. puncovni urad, vdeleni so vanje krasni ponarejeni dijamanti, z škatljico vred 1 gld. 80 kr.

250 čemihetnih gumbic iz čistega 6 kar. zlata s prelepimi ponarejenimi dijamanti po gld. 1.80. Vse okrasje je tako lepo brušeno in se tako sveti, da nadomeščuje najlepšo, pa predrago pristno okrasje.

Naročbe po pošti, kakor tudi telegrafične, katere se izvršujejo proti povzetju, ali predpošiljati dotičnega zneska, naj se pošiljajo na

Schweizer Uhren- und Goldwaaren-Comissionshaus
WIEN
Leopoldstadt. Schiffamtsgasse 20.

Neobhodno potrebno vsakej družini

Lečna sredstva napravljena po kemiku in lekarju **G. B. Rovis**
V TRSTU — 47 CORSO 47 — V TRSTU.

Rastapljajoči čaj ozdravi vsaki kašelj še tako trdovraten, kakor to dokazujejo uspehi raznih zdravnikov in neštivilna spričevala in naročbe. En zavej za 8 dni 60 soldov. —

Čistilne kroglice proti hemooroidam, napravljene iz neke rastline, izvršno delajoče proti boleznim na jetrah, vrance, proti zabasanja itd. Vzamejo se lahko vsako uro brez obzira na dijeto. Škatljica 30 soldov.

Vino iz kine z Marsalo, poskušano z uspehom po prvih zdravnikih za slabosti v obče, za pokvarjeni želodec in v času okrevanja po dolgih boleznih. 1 botelja 1 gld.

Hieščki iz Tamarinde s kloratom od potašlja, najboljšo sredstvo proti boleznim v vratu, angini, hripavosti, zaprtom glasu itd. 1 škatlja 30 soldov.

Zdravilni očet proti miasmom. Najboljšo sredstvo za čiščenje zraka po sobah, s prijetno vonjavo, rabi se tudi kakor sredstvo za toaletto, ena žlička z vodo, ker krepeča kožo. 1 steklenica 50 soldov.

Teškočina, s katero se vstavi še tako močan zobobol, zabranuje gnjilobo in delikatni duh prouzroči v ustah. Ena steklenica 50 soldov.

Tinktura in mazilo proti kurjim očesom, debeli koži in ozebkom, brez da bi prouzročila najmanjšo bolečino. Tri plaštri za eno kurje oko 20 sol. Ena steklenica tinkture 40 soldov.

Zaloga ribjega olja iz ribe polenovke — kakovost brez primere, ki dobaja direktno z krajev, kjer ga delajo, in tukaj rabi prvim zdravnikom. Z istim se izdeluje tudi olje železoki sano in jodo—železo o kisanu.

Za komoditeto gospodov zdravnikov drži tudi vse leke profesorja Hebra proti kožnim boleznim.

10—5

